Prešli dva roky

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A PRÍRODA | Ľubomír Veselický | 14.JÚN 2022

Návštevu haldy ľučenca ministrom životného prostredia Jánom Budajom 3. 7. 2020 spájali nepoplietteľní optimisti s predstavou, že po tridsiatich rokoch (1963-1993) naväčšania polymetalického prachu (ľučenca) po vyťažení niklu na polia pri fabrike, a ďalších dvadsiatich siedmich rokoch (1993-2020) mierne a nebadanej likvidácie ľučenca, dôjde k náprave. Nestalo sa.

Čo trochu opadlo, bolo intenzívne obvíňovanie primátora z nečinnosti vlastníkom SOL. Možno tomu napomohlo oficiálne odovzdanie desiatok strán dokumentov primátorom mesta do rúk ministra Jána Budaja. Dokumenty preukazovali snahu a kroky mesta voči vlastníkovi skládky za ostatných desať rokov. Boli zverejnené a asi priniesli trochu svetla do tmy šírenej miestnym médiom, ktoré sa označuje ako nezávislé. Ľudská pamäť nie je spoľahlivá. Preto je potrebné podstatné fakty stále pripomínať. Veď už starí Rimania vravili: „Repetitio est mater studiorum – Opakovanie je matkou múdrosti."

Pripomeniem teda niekoľko vet z článku „Prešiel rok", ktorý bol uverejnený na stránke mesta 2. augusta 2021. Citujem: Vznik Niklovej huty v Seredi v r. 1963 a jej činnosť do r. 1993 bolo politickým rozhodnutím štátu. Po zmene pomerov v roku 1989 a v nasledujúcich tridsiatich rokoch žiadna z dotieraších vlád nedokázala prijať rozhodnutia a vykonať také zmeny, aby hriechy minulosti, spočívajúce v zakopaných i odkrytých ložiskách odpadov, začali efektívne riešiť. Ľučenec sa v roku 1994 dostal do súkromných rúk za smiešnych 67 200 Slovenských korún. Zmluvu o výhradnom predaj ľučenca uzatvárať za Niklovú hutu, štátny podnik v likvidácii likvidátor Ing. Bohuslav Šmíd. Prvý majiteľ skládky sa zaviazal v zmluve s Fondom národného majetku zlikvidovať haldu do 15 rokov, teda do roku 2009. Výsledok tak ako aj v prípadoch iných privatizačných rozhodnutí, zlyhá tu boli iba rozhodnutia vlád SR, sa podpísal na pretrvaní skládky do dnešných dní. Dnes ju vlastní v poradí siedma spoločnosť s tým istým konateľom ako v minulosti. Podnik vstupoval do likvidácie s aktívami v účtovnej hodnote 675,5 milióna SK. Skutočné tržby za ich predaj k 31. decembru 1996 dosiahli 225,6 milióna SK. Na likvidáciu ľučenca netlačia ani koruna."

Na margo aktivity občanov poveďal minister Ján Budaj na konferencii „Priatelia zeme", druhá z februára 2021 „Z Černej na zelenú". Obidve žiadajú o dôslednejšiu monitoring skládky a environmentálne schodné riešenie. Výsledok? Ako kedy neexistovali. Podpora prejavená bola a na realizáciu ministerstva čakáme druhý rok.

Minister Ján Budaj 3. 7. 2020 (vid. https://www.youtube.com/watch?v=mlrboIMC_o4) povedal:

„Budem sa pýtať inšpekcie životného prostredia nášho právneho oddelenia ako ďalej postupovať voči správcom alebo majiteľom skládky. Nie je možné, aby bola otvorená na ľubovoľnom počte. V poriadku, ak je tu povolenie ťažby, tak nech sa odbýva ťažba, a vôbec nie je potrebné, aby z toho bolo také množstvo prachu. ***Je trestuhodné.*** *Je dôležité inšpekcia životného prostredia nemala aktívny plán sankcie tejto skládky, však treba mať nástroje a pokuty a máme aj nástroje rozhodnutia. Rozhodnutia ministerstva, alebo rozhodnutia Slovenskej inšpekcie životného prostredia na a potom nad tým všetkým samozrejme zákon, ktorý je na úrovni ústavného zákona o ochrane zdravia a o ochrane životného prostredia.* ***V žiadnom prípade sa nemožno k tejto skládke chovať ako doteraz. Budem sa snažiť, aby táto prax skončila."***

Na tomto mieste musím konštatovať, že výsledky ovizovanej snahy zatiaľ vidno nie je.

Dlhoročný úhlavný priatel mesta medzičasom zmenil rétoriku a v článku z 13.2.2022 pod názvom **V Múzeu totality pribudli zdigitalizované archívne zábery na prášilaci haldu ľučenca po bývalej Niklovej huti (NHS) v Seredi** napísal: *"Keď u nás v štúdiu sedeli dvaja ľudia z petičného výboru „Z černej na zelenú" a preberali sme petíciu navrhoval som, aby túto aktívitu postavili hlavne na desiatky rokov sa Širiacom prachu zo skládky ľučenca po bývalej Niklovej huti (NHS). Aby ľudom sústavne pripomínali, čo desaťročia dýchajú, pijú a čo môže spôsobovať a nepochybne aj spôsobuje choroby, alergie a v mnohých prípadoch podľa predpokladov aj rakovinu tak rozšírenú práve v regióne Serede. Už vtedy som mal k dispozícii originál farebného dlapozitívu nafotného niekedy v 1986 až 90 roku, na ktorom sa nachádza pohľad na haldu ľučenca intenzívne prášiaci na Mesto Sereď."*

Je zvláštne, že v ostatných rokoch nevyužili Miloš Majko pre dobro Seredčanov osobné vzťahy s ministrom Jánom Budajom, na ministerstve ktorého dokonca ako externista pracoval.

Otázky položené pred rokom ostali stále nezodpovedané. Preto som listom oslovil ministra Jána Budaja a požiadal som ho o odpovede. Tu je jeho znenie:

Ministerstvo životného prostredia SR
do rúk ministra Jána Budaja
Námestie Ľudovíta Štúra 1
812 35 Bratislava

Sereď 17. 5. 2022

Vec: **Skládka polymetalického prachu na území Serede a Dolnej Stredy**

Vážený pán minister,
v súvislosti s pretrvávajúcim problémom skládky polymetalického prachu (ľučenca) na území Serede a Dolnej Stredy ste skládku 3. 7. 2020 osobne navštívili. Z rúk primátora Martina Tomčániho ste prevzali dokumenty, ktoré preukazujú postup mesta Sereď pri kontaktoch so zástupcami spoločnosti, ktoré sú vlastníkmi skládky. V deň návštevy ste vyslovili niekoľko myšlienok a názorov, ktoré predznamenávali postup Ministerstva životného prostredia SR v otázke riešenia tejto našej enviromentálnej záťaže. V súvisle obyvateľov Serede Vás žiadam o odpovede na nasledovné otázky:

1/ Aký bol postup Ministerstva životného prostredia voči správcovi a majiteľovi skládky?

2/ Aký aktívny plán sankcie tejto skládky ľučenca navrhli pracovníci Inšpekcie životného prostredia?

3/ Kedy začne Ministerstvo životného prostredia SR a pracovníci jeho rezortu riešiť likvidáciu skládky ľučenca?

S pozdravom

Ľubomír Veselický
zástupca primátora mesta Sereď

Do poštového priečinka MŽP SR bol tento list uložený 19.5.2022. Do dňa 13.6.2022 po výmene niekoľkých mailov máme z MŽP SR preukázateľne iba takúto informáciu:

„Dobrý deň.
Na odpovedi sa pracuje. Problematika je prierezová celým ministerstvom ako aj jeho kontrolnými orgánmi. Ďakujem a prajme pekný deň
Ing. Peter Cirják, Generálny riaditeľ sekcie, Sekcia geológie a prírodných zdrojov."

Záver si každý čitateľ spraví určite sám.

Príloha: mailová korešpondencia

Mailová korešpondencia s MŽP SR

From: Bc. Ľubomír Veselický <viceprimator@sered.sk>
Sent: Wednesday, June 8, 2022 10:07 AM
To: Tlačové oddelenie MŽP SR <hovorca@enviro.gov.sk>
Subject: Žiadosť o informáciu
Dobrý deň!
17.5.2022 som na adresu Ján Budaj, minister ŽP, Ministerstvo ŽP SR, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava poslal list, týkajúci sa skládky polymetalického prachu na území Serede a Dolnej Stredy. List bol uložený na pošte Bratislava 1 do poštového priečinka ministerstva 19.5.2022. Nakoľko od uloženia listu uplynulo 20 dní, prosím o oznámenie, či sa pán minister s obsahom môjho listu oboznámil, a kedy môžem očakávať jeho odpoveď.
S úctou
Ľubomír Veselický, zástupca primátora mesta Sereď

.....

.....
From: Kancelária ministra [mailto:Kancelaria.ministra@enviro.gov.sk]
Sent: Wednesday, June 8, 2022 11:50 AM
To: viceprimator@sered.sk
Cc: Tlačové oddelenie MŽP SR; Kancelária ministra
Subject: RE: Žiadosť o informáciu
Dobrý deň, vážený pán Veselický,
ďakujeme za Váš email.
Predmetný list bol na ministerstvo doručený 19.5.2022, kedy bol zaregistrovaný. Následne bol priradený na sekciu obehového hospodárstva, ktorá vyhodnotila, že podnet nie je v jej kompetencii, nakoľko predmetná „skládka" je environmentálnou záťažou s označením SK/EZ/GA/221 a SK/EZ/GA/222 v registri http://envirozataze.enviroportal.sk/
Váš list momentálne rieši kolegovia zo sekcie geológie.
V prípade Vášho záujmu o priebežnom stave riešenia Vašej korešpondencie sa môžete obrátiť na pána generálneho riaditeľa sekcie – Ing. Cirjáka – peter.cirjak@enviro.gov.sk alebo 02/59564113
S pozdravom
Katarína Michalková
vedúca sekretariátu ministra | kancelária ministra

.....

.....
Bc. Ľubomír Veselický viceprimator@sered.sk pi 10.06.2022 7:21
'Kancelaria.ministra' Kancelaria.ministra@enviro.gov.sk
RE: Žiadosť o informáciu
Vážená pani Michalková,
ďakujem za informáciu. Moje tri otázky vyplývali z vyjadrení pána ministra po obhliadke ľučenca 3.7.2020. Chápem, že niekto z ministerstva odpoveď pripraví, ale ja som sa pýtal, či sa pán minister s obsahom môjho listu oboznámil, a kedy môžem očakávať jeho odpoveď.
S úctou
Ľubomír Veselický, zástupca primátora mesta Sereď

.....

.....
Bc. Ľubomír Veselický viceprimator@sered.sk po 13.06.2022 10:11
'peter.cirjak@enviro.gov.sk'
List zo 17.5.2022
Dobrý deň, pán Cirják,
oznámte mi prosím, kedy môžem očakávať odpoveď na môj list, ktorý som adresoval pánovi ministrovi životného prostredia, a ktorý bol priradený na sekciu geológie.
S pozdravom
Ľubomír Veselický, zástupca primátora mesta Sereď

.....

.....
Cirják Peter Peter.Cirjak@enviro.gov.sk po 13.06.2022 10:19
Bc. Ľubomír Veselický viceprimator@sered.sk
RE: List zo 17.5.2022
Dobrý deň,
Na odpovedi sa pracuje. Problematika je prierezová celým ministerstvom ako aj jeho kontrolnými orgánmi.
Ďakujem a prajme pekný deň
Ing. Peter Cirják
Generálny riaditeľ sekcie
Sekcia geológie a prírodných zdrojov |

Koniec dokumentu

Iné články v kategórii: Životné prostredie a príroda

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A PRÍRODA 10 JÚN 2022
Pozvánka na výstavu: Čo sa skrýva v tme

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A PRÍRODA 08 JÚN 2022
Ľaliovníky na D. Štúra zakvitli prvýkrát. Prežiť im pomáhajú zelené vaky, napriek tomu ich poškodzujú vandali

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A PRÍRODA 06 JÚN 2022
Dávajte pozor, tu rastie ľúka. Informujú školáci našej zelenej školy o novozaložených plochách na Cukrovarskej

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A PRÍRODA 05 JÚN 2022
Nové detské ihrisko na Dolnomajerskej ulici

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A PRÍRODA 04 JÚN 2022
Víkend otvorených parkov a záhrad v mestskom múzeu

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A PRÍRODA 28 MÁJ 2022
Na margo kosby

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A PRÍRODA 27 MÁJ 2022
Pozvánka na víkend otvorených parkov a záhrad - mestské múzeum

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A PRÍRODA 23 MÁJ 2022
Stromy vysadili na pamiatku svojho priateľa

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A PRÍRODA 19 MÁJ 2022
Nové informačné tabule na ramene v Hornom Čepeni

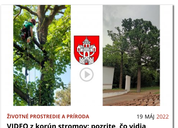

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A PRÍRODA 19 MÁJ 2022
VIDEO z korún stromov: pozrite, čo vidia stromolezci v seredskom amfiku

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A PRÍRODA 18 MÁJ 2022
Harmonogram zberu odpadov od rodinných domov - 2. polrok 2022

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A PRÍRODA 17 MÁJ 2022
Spustenie fontány do prevádzky. O jej bezporuchovosť sa môžu pričiniť aj občania

Najčítanejšie články v tejto kategórii

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A PRÍRODA 15 FEB 2022
Jarný zber elektroodpadu a objemného odpadu sa uskutoční počas druhého marcového týždňa

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A PRÍRODA 28 MÁJ 2022
Na margo kosby

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A PRÍRODA 15 FEB 2022
Zber rastlinných bioodpadov od rodinných domov sa začína v pondelok 14. marca

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A PRÍRODA 15 MAR 2022
Saharský piesok mieri na Slovensko, zasiahnuť by mal aj Sereď

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A PRÍRODA 15 MAR 2022
Zber kuchynských odpadov: Sereď vysúťažila novú firmu, v týchto dňoch vám v stojiskách vymenia nádoby

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A PRÍRODA 07 MAR 2022
Vítajte na Zbernom dvore Serede. Okrem stavebného vo všetky odpady odovzdáte bezplatne. Svoj priestor tu našlo aj upcyklovanie

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A PRÍRODA 19 MAR 2022
Začal sezónny predaj na mestskom trhovisku

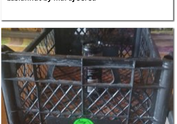

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A PRÍRODA 25 FEB 2022
Zálohovanie: aké finty na uskladňovanie prázdnych fliaš a plechoviek používate vy?